

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Evy Šonkové a soudců Tomáše Kocourka a Sylvie Šiškeové v právní věci žalobkyně: **X. H.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 2. 2025, č. j. OAM-32/ZA-ZA11-D07-2025, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 20. 3. 2025, č. j. 31 Az 1/2025-24, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Návrh žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se z a m í t á .**

Odůvodnění:

[1] Žalovaný rozhodl podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (zákon o azylu), tak, že její žádost je nepřijatelná, a zároveň rozhodl o zastavení řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) téhož zákona. Určil, že státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (nařízení Dublin III), je Francouzská republika.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného brojila žalobkyně žalobou, kterou Krajský soud v Hradci Králové zamítl. Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost, se kterou spojila návrh na přiznání odkladného účinku. Uvedla, že bez přiznání odkladného účinku bude muset vycestovat do Francie, čímž by jí bylo upřeno právo na spravedlivý proces, neboť by neměla možnost účastnit se soudního řízení. Případné pozitivní rozhodnutí již pro ni nebude mít význam, pokud bude v té době mimo ČR. Důsledkem přiznání odkladného účinku kasační stížnosti by bylo prodloužení pobytu stěžovatelky v ČR o několik týdnů, což nemůže představovat újmu pro žalovaného, ani tento postup nebude v rozporu s žádným důležitým veřejným zájmem.

[3] Žalovaný ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku odkázal na usnesení NSS ze dne 27. 2. 2019, č. j. 3 Azs 7/2019-26, bod 8, podle kterého je podmínkou přiznání odkladného účinku kasační stížnosti předchozí přiznání odkladného účinku žalobě v řízení před krajským soudem. Uvedl, že krajský soud o návrhu na přiznání odkladného účinku

nerozhodoval, neboť o žalobě meritorně rozhodl v běhu lhůty pro rozhodnutí o odkladném účinku. Výkon napadeného rozsudku tedy nemůže pro stěžovatelku znamenat újmu.

[4] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.), *kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně.*

[5] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. *soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*

[6] Podání žaloby a kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany má v převážné většině případů odkladný účinek *ex lege*. Výjimky z tohoto pravidla plynou z § 32 odst. 2 ve spojení s § 32 odst. 5 zákona o azylu. Žaloba ani následně podaná kasační stížnost nemají ze zákona odkladný účinek mimo jiné v případech, kdy bylo řízení o udělení mezinárodní ochrany zastaveno podle § 25 s výjimkou rozhodnutí o zastavení řízení podle § 25 písm. i) z důvodu uvedeného v § 10a odst. 1 písm. g) zákona o azylu. V tomto případě tedy kasační stížnost nemá odkladný účinek *ex lege*.

[7] Nejvyšší správní soud jej však může na návrh přiznat. Při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti NSS zjišťuje splnění zákonných předpokladů (§ 73 odst. 2 s. ř. s.), tj. existence tvrzení stěžovatele o hrozící vážné újmě, nepoměr újmy způsobené stěžovateli v případě, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy, ve vztahu k újmě způsobené jiným osobám, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly, a chybějícího rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[8] Břemeno tvrdit a osvědčit naplnění zákonných předpokladů pro přiznání odkladného účinku tíží jeho navrhovatele (srov. usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012-32). Jak uvedl Nejvyšší správní soud v bodě 9 usnesení ze dne 30. 1. 2012, č. j. 8 As 65/2011-74, „[k]asační soud není povolán k tomu, aby za navrhovatele vlastní vyhledávací činností zjišťoval či dokazoval důvody pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti“. Úkolem navrhovatele je tak předložit dostatečně konkrétní a individualizované tvrzení o tom, že mu v důsledku napadeného rozhodnutí vznikne nepoměrně větší újma než jiným osobám, vysvětlit, v čem tato újma spočívá, a uvést její rozsah. Tvrzení, kterými navrhovatel odůvodňuje návrh na přiznání odkladného účinku, pak musí rovněž řádně doložit (např. usnesení NSS ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 218/2015-50). Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní. Přiznání odkladného účinku má místo jen tam, kde jeho nezbytnost převáží nad obecným požadavkem právní jistoty opírající se o pravomocná rozhodnutí orgánů veřejné moci.

[9] NSS dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nejsou v této věci splněny.

[10] Jediné konkrétní tvrzení o hrozící újmě, které stěžovatelka v návrhu přdestřela, se týká ztráty možnosti osobní účasti v soudním řízení. V této souvislosti je především nutné zohlednit usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019-38, č. 4039/2020 Sb. NSS. Rozšířený senát zde uzavřel, že obecně vyjádřený zájem

pokračování

cizozemského stěžovatele na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti či jeho právo být v kontaktu s advokátem a s tím související ochrana spravedlivého procesu nemohou být samy o sobě důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (body 57, 58 a 61 citovaného usnesení). Zájem na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti nepochybně může být důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Nemělo by tomu tak být ovšem automaticky bez dalšího, ale obvykle jen ve spojení s dalšími důvody (např. týkajícími se rodinného či soukromého života stěžovatele), nebo v návaznosti na individuální okolnosti a specifika soudního řízení v dané věci. Všechny tyto okolnosti by měly konkrétně plynout z toho, co stěžovatel tvrdí a osvědčí (bod 59 usnesení rozšířeného senátu).

[11] V nynější věci však stěžovatelka pouze obecně uvedla, že osobní neúčast v soudním řízení by byla v rozporu s výkonem jejího práva na spravedlivý proces, aniž by vysvětlila, proč jsou v jejím individuálním případě dány důvody pro to, aby možnost osobní účasti v řízení o kasační stížnosti odůvodňovala přiznání odkladného účinku. Judikatura, na kterou stěžovatelka odkazovala, se sice týká přiznání odkladného účinku s ohledem na možnost osobní účasti v soudním řízení, časově však předchází již citovanému usnesení rozšířeného senátu č. j. 8 Azs 339/2019-38, tudíž nezohledňuje závěry v něm vyslovené a *pro futuro* závazné, a není tak přílehlavá.

[12] Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti neodůvodňuje ve stěžovatelčině věci ani samotná nutnost vycestovat z území České republiky. K tomu lze odkázat na bod 58 usnesení č. j. 8 Azs 339/2019-38, v němž rozšířený senát zdůraznil, že zákonodárce v určitých typech věcí odkladný účinek ze zákona cizincům přiznal, v jiných naopak nepřiznal. Soudním výkladem nelze nastavit podmínky přiznání odkladného účinku tak, že je v podstatě splní každý cizinec, jemuž hrozí povinnost opustit území státu. Rozšířený senát se v této otázce ztotožnil se závěry vyslovenými v bodě 7 usnesení NSS ze dne 6. 1. 2016, č. j. 2 Azs 271/2015-32. Podle něj by takový přístup vedl k paušálnímu přiznávání odkladného účinku všem kasačním stížnostem směřujícím proti rozhodnutím, se kterými je spojena povinnost vycestovat z území České republiky. Tím by byla popřena výjimečná povaha institutu odkladného účinku, jakož i záměr zákonodárce nepřiznat kasačním stížnostem směřujícím proti takovému typu správních rozhodnutí odkladný účinek automaticky, tedy přímo ze zákona.

[13] Nad rámec nutnosti vycestovat stěžovatelka žádná další tvrzení o hrozící újmě neuvedla (srov. opačně např. případ navrhovatele v usnesení NSS ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011-100, který odkázal na svou rodinnou situaci, včetně těhotenství své manželky a péče o děti). Stěžovatelka nezdůvodnila, proč by právě v jejím případě nemělo být aplikováno pravidlo podle § 32 odst. 2 a 5 zákona o azylu o tom, že její kasační stížnost odkladný účinek nemá; neunesla tedy břemeno tvrzení. Jak NSS v minulosti uvedl, pokud stěžovatel svůj návrh odůvodnil pouze obecně a nekonkretizoval újmu, která mu údajně hrozí, není úkolem kasačního soudu, aby tyto důvody za stěžovatele vyhledával (usnesení NSS ze dne 2. 9. 2013, č. j. 5 As 61/2013-38, bod 8).

[14] Nutno však dodat, že žalovaný opakovaně argumentuje již překonanou judikaturou (jak totiž uvedl rozšířený senát v usnesení ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019-38, č. 4039/2020 Sb. NSS, bod 60, odkladný účinek je možno přiznat v řízení o kasační stížnosti ve vztahu k rozhodnutí správního orgánu i v těch situacích, kdy o odkladném účinku

krajský soud vůbec nerozhodoval nebo návrhu na přiznání odkladného účinku nevyhověl), přičemž na tuto skutečnost byl upozorněn v usnesení ze dne 29. 1. 2025, č. j. 2 Azs 5/2025-28, bod 12.

[15] Z výše uvedených důvodů NSS kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal. Tímto rozhodnutím nepředjímá rozhodnutí o věci samé (usnesení NSS ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

[16] Jelikož je stěžovatelka osvobozena od soudních poplatků [§ 11 odst. 2 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích], nepodléhá její návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti poplatkové povinnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. května 2025

Eva Šonková
předsedkyně

senátu